

نمایشگاهی که بر مرادوه هنرمند و جهان پیرامون درنگ می کند

ردپاهایی از گوگن تا صدر در موزه هنرهای معاصر

گزارش

مریم درویش

این روزها نمایشگاهی با عنوان «رد پا - درنگی بر مرادوه هنرمند و جهان پیرامون» در موزه هنرهای معاصر تهران برپاست که در آن ۱۹ اثر از هنرمندان خارجی و ۵۴ اثر از هنرمندان ایرانی به نمایش گذاشته شده است. اهمیت نمایشگاه ردپا در این است که همه آثار روی دیوار از گنجینه موزه انتخاب شده و در معرض دید علاقه مندان قرار گرفته‌اند. در همه این آثار هنرمندان به شکل‌های مختلف طبیعت و محیط اطراف خود را مورد توجه قرار داده‌اند و از نقاشی‌هایی که مناظر اطراف را ثبت کرده‌اند تا نقاشی‌های انتزاعی که یادآور طبیعت هستند و حتی آثاری که به اشیای پیرامون هنرمند پرداخته‌اند، در این مجموعه دیده می‌شود.

یکی از نکات قابل توجه این نمایشگاه، امکان تماشای آثار تعدادی از برترین استادیه هنر از نزدیک است. پل گوگن گوگن در مهم‌ترین نام‌های این نمایشگاه و از هنرمندان تأثیرگذار جهان است. یکی از مهم‌ترین آثار هنرهای معاصر جهان است. نام پست امپرسیونیست شناخته شدند، پیوسته آنها عقیده داشتند که امپرسیونیسم در اواخر سده نوزدهم به تجزیه شدن نزدیک شده است و خواستار آن بودند که از امپرسیونیسم با استفاده از ساختار هندسی فضای تصویری، سفار آستوار بسازند. گوگن تحت تأثیر این اندیشه قرار گرفت و نخستین بیانیه سمبولیستی خود را در سال ۱۸۸۷ منتشر کرد. سمبولیست‌ها بر این عقیده بودند که آفرینش هنری، بازآفرینی عینی موضوع مورد نظر در قالب پیکر انسان، طبیعت بی جان

یا منظره نیست، بلکه ضروری است تا اندیشه خود هنرمند از طریق انتخاب نمادها برای مخاطب بازگو شود. گوگن شیفته پیکرهای دو بعدی نمای مصری، چاپ‌های دستی رنگین ژاپنی و دورگیری ظریف نگاره‌های ایرانی بود و تلاش می‌کرد ویژگی‌ها و زیبایی‌های این آثار را با حفظ تشخیص فردی در آثارش وارد کند. تلفیق این ویژگی‌ها با یکدیگر به شیوه‌ای منجر شد که در تاریخ هنر نام «سنته تیسیم» یا هنر ترکیبی به خود گرفت.

از چاپ دستی ژاپنی تا امپرسیونیسم فرانسوی

تابلوی «طبیعت بی جان با باسمه ژاپنی» محصول ۱۸۸۹ که در موزه هنرهای معاصر تهران به نمایش درآمده نمونه مشخصی از روش مورد توجه گوگن در قالبی فردی و امروزی است. در پس زمینه یک چاپ دستی ژاپنی از چهره، یک پیکر بی‌پیشه دیده می‌شود و در سمت چپ گلدانی قرار گرفته که سطوح تخت رنگین روی آن وجود دارد. در این اثر مانند چاپ‌های دستی ژاپنی، کنتراست رنگی وجود دارد ولی سایه روشن در آن کمتر به چشم می‌خورد. فضا تخت و بدون ژرف‌نمایی است و از عناصری تشکیل شده که مورد توجه هنرمند هستند. یکی دیگر از هنرمندان مطرح این مجموعه، ادوار وویار است که آثارش هم به امپرسیونیسم و هم به سنته تیسیم گوگن نزدیک است و موضوعاتی آشنا و بی‌پریایه در آنها دیده می‌شود. این روحیه غیرممتزاهر در تابلوی «مدخل خانه بی‌پیشی» مربوط به سال ۱۹۰۲ به روشنی آشکار است. لکه‌های رنگ که در تمام سطح تابلو پراکنده

شده است، چشم بیننده را در اطراف می‌چرخاند. نوری که به داخل اتاق تابیده است انسان‌ها و اشیای داخل منزل را روشن می‌کند. هیچ کدام از عناصر بر دیگری برتری ندارد و تعادل میان همه آنها برقرار است. تمرکز و آرامش مادر و دختری که در حال مطالعه هستند، همراه با سکوتی که بر فضا حاکم است، محیطی خلسه‌آور و خرد به رنگ سیاه را نشان می‌دهد. زندگی به وجود آمده است علاقه مندی زود به رنگ سیاه را نشان می‌دهد. رنگ غلیظی که روی بوم ریخته شده است توسط کاردک برداشته می‌شود تا خطوطی روشن از دل آن بیرون آید. در نهایت سطوحی به چشم می‌آید که هیچ فرم آشنایی ندارند است. وضوح تداعی گر منظره‌های طبیعی هستند. در آثار صدر طبیعت و درخت ضروری پررنگ دارند اما نحوه نمایش آنها کاملاً منحصر به فرد است و تیرگی چیره شده بر تصویر، نه یک منظره آرامبخش که فضایی اضطراب‌آور را نشان می‌دهد.

از طبیعت واقعی تا طبیعت بازتاب یافته در قلم هنرمند

تابلوی «در جنگل» اثر نژاد دافی هم یکی از آثار نمایشگاه است که طبیعت را به شکلی نسبتاً واقع‌گرایانه به تصویر کشیده است. با این حال در این نقاشی آبرنگ نیز با بازنمایی دقیق قلم مو به سادگی درختان و شاخه‌ها را ترسیم کرده است و هیچ نشانی از جزئیات و ساخت و ساز در این اثر نیست. حتی در استفاده از رنگ نیز نقاش خود را محدود نگرفته و رنگ آبی را به گونه‌ای برای ترسیم درخت به کار برده است که کاملاً طبیعی به

نظر می‌رسد.

احمد نادعلیان، هنرمندی است که آثارش بی‌شک عمیق با طبیعت دارد. او نه تنها از مواد طبیعی در ساخت آثار استفاده می‌کند که بیستر ارائه اثرش نیز معمولاً طبیعت است و بسیاری از ساخته‌های او در دل طبیعت رها شده‌اند. اثر او از مجموعه «تجاوز» به محیط زیست - با شن و غلتک سنگی شکل گرفته و تعاملی مستقیم با مخاطب دارد. روی غلتک سنگی نقشی از ماهی حک شده است که با نخ‌های رنگین آن روی شن، نقش ماهی را به این سطح منتقل می‌کند. اما این ماهیان پر خاک افتاده با رد پای مخاطبان از بین می‌روند تا بار دیگر مخاطبی دیگر آنها را روی شن حک کند.

چیزآرک. مک نیل ویسنتر تابلوی «پارانداز شش‌رسمیه» را سال ۱۸۵۹ با تکنیک اپننگ و درای پوینت به وجود آورده است. در این تصویر سیاه و سفید آنچه جلب توجه می‌کند قدرت خط است. ساختمان‌های دور دست، رودخانه‌ای آرام، قایق‌های شناور روی آب و قایق‌ران‌های در حال پارو زدن،

نمایش این مجموعه آثار دعوت به درنگی است بر مرادوه پویای انسان و جهان پیرامونش بر بازشناسی نقش انسان در شکل دادن به طبیعت

آنجنان که امروز می‌شناسیمش

شیرمحمد از خلاقیت خاصی در موسیقی برخوردار بود و این توانایی را داشت تا موسیقی‌های

نواحی مختلف را با ساز دونلی پیوسته کند. او به‌ترین هنرمندانی است که در مراسم درمانی زار هم شرکت داشته است. اما شیرمحمد اکنون به دلیل کھولت سن توانایی نوازندگی ندارد، ولی قدر و منزلتش در جامعه هنری کشورمان شناخته شده و بسیار متأثر شدم که چنین مسأله‌ای پیش آمده است.

شیرمحمد از خلاقیت خاصی در موسیقی برخوردار بود و این توانایی را داشت تا موسیقی‌های

نواحی مختلف را با ساز دونلی پیوسته کند. او به‌ترین هنرمندانی است که در مراسم درمانی زار هم شرکت داشته و نوازندگی کرده است

شیرمحمد از خلاقیت خاصی در موسیقی برخوردار بود و این توانایی را داشت تا موسیقی‌های

نواحی مختلف را با ساز دونلی پیوسته کند. او به‌ترین هنرمندانی است که در مراسم درمانی زار هم شرکت داشته و نوازندگی کرده است

گاه با خطوطی محکم و استوار و گاه با خط‌هایی آزاد و رها به تصویر کشیده شده‌اند. در پیش زمینه تابلو مردی را می‌بینیم که خسته از کار روزانه، چند لحظه‌ای به استراحت پرداخته و به دردت خیره شده است. در پرداخت این فیگور جزئیات و دقت بیشتری وجود دارد و چرخش بدن و حالت چهره او بخوبی می‌تواند احوالش را به بیننده منتقل کند.

بیانیه نمایشگاه و هنرمندان حاضر در آن

در بخشی از بیانیه این نمایشگاه می‌خوانیم: «نمایش این مجموعه آثار دعوت به درنگی است بر مرادوه پویای انسان و جهان پیرامونش بر بازشناسی نقش انسان در شکل دادن به طبیعت و نقش این آفریننده در اثر و دنبال کردن آن در جهان پیرامون بر تفاوت زنده بودن و زندگی‌کردن و خط فارق که بین اثر هنری و انسان و انسان و هنرمند رسم می‌کند و بر این سؤال مهم که آیا چنین خط فارق وجود دارد؟ اگر هست نسبت آفرینندگان و

نواحی مختلف را با ساز دونلی پیوسته کند. او به‌ترین هنرمندانی است که در مراسم درمانی زار هم شرکت داشته است. اما شیرمحمد اکنون به دلیل کھولت سن توانایی نوازندگی ندارد، ولی قدر و منزلتش در جامعه هنری کشورمان شناخته شده و بسیار متأثر شدم که چنین مسأله‌ای پیش آمده است.

هنرمندان موسیقی اقوام از نظر می‌پرند

هنرمندان موسیقی اقوام از نظر می‌پرند نکته دیگر این است که درد هنرمندان موسیقی نواحی ما مسأله دیگری است و قرار گرفتن تحت پوشش بیمه یا دریافت حقوق ماهانه به عنوان طرح تکرمیم یا مستمری نیست، درد این هنرمندان بسیار است. نمونه آن بیماری‌های مختلفی است که دچار می‌شوند و هزینه‌های درمانی آن بسیار است و این مسأله‌ای است که نه از عهده مدیران هنری استان برمی‌آید و نه هنرمند. در حال حاضر در هر استان دست‌کم ۵ تا ۶ استاد برجسته زندگی می‌کنند که در سطح کشوری و حتی در سطح بین‌المللی چهره هستند و معیشت این هنرمندان بسیار مهم است که متأسفانه باید پرداخته‌ای نظیر معیشتی در شرایط سختی به سر می‌برند و به‌رغم تلاش مسئولان، همچنان برنامه‌ریزی‌های مدونی برای آسایش و رفاه این

فرهنگی

اخبار

از خانه تا تمرین با ستاره‌های

استقلال، پرسپولیس و سپاهان

مجموعه ۵ قسمتی «فوتبال ایرانی» پرتیرای از ۵ ستاره خارجی شاغل در لیگ ایران از ۱۹ خرداد جمعه‌ها ساعت ۲۰ روی آنتن شبکه مستند می‌رود. مجموعه مستند «فوتبال ایرانی» به کارگردانی و تهیه‌کنندگی مهدی میرنیموری جدیدترین تولید شبکه مستند سیماست که از تلویزیون پخش می‌شود. در این مجموعه ۵ قسمتی زندگی شخصی و فوتبالی ۵ بازیکن برتر لیگ ایران در سال‌های اخیر به تصویر کشیده شده است. رادوشویچ، گنورگی گولسیانی، گادوین منشا، آیاندا پاتوسی و هروویه میلیچ درباره زندگی در ایران و انتخاب لیگ کشورمان صحبت کرده و درباره آداب و رسوم ایرانیان اظهارنظر می‌کنند. / روابط عمومی

سایه اعتصاب بر سر اولین سریال

رابرت دنبرو

سریال «روز صفر» نتفلیکس که از آن به‌عنوان اولین حضور رابرت دنبرو در یک سریال تلویزیونی یاد می‌شود متوقف شده است. تولید این سریال به تاخیر در نیویورک شروع شده بود اما اکنون با اعتصاب نویسندگان، امکان ادامه کار وجود ندارد. هیچ زمانی هم برای بازگشت به ادامه کار تولید اعلام نشده است. نتفلیکس که از تهیه‌کنندگان بزرگ و یکی از ۸ کمپانی‌ای است که با درخواست‌های نویسندگان موافقت نکرده، از اظهارنظر درباره توقف سریالش خودداری کرد. / مهر

درگذشت حسین کاشیان

حسین کاشیان هنرمند شناخته شده حوزه هنرهای تجسمی در سن ۸۱ سالگی درگذشت. کاشیان از هنرمندان شناخته شده رشته نقاشی و خوشنویسی بود که از چندی پیش به‌دلیل سنگته مغزی در بیمارستان بستری شده بود. حسین کاشیان متولد سال ۱۳۲۱، دارای درجه ممتاز خوشنویسی از انجمن خوشنویسان ایران بود. او مینیاتور را نیز نزد محمود فرشچیان آموخته بود. / ایستا

«شنل قرمزی» در فرهنگسرای

فردوس

نمایش شاد و موزیکال «شنل قرمزی» به نویسندگی و کارگردانی مهرداد قرآن کیش در سالن آملی تئاتر فرهنگسرای فردوس روی صحنه می‌رود. نمایش شاد و موزیکال «شنل قرمزی» کاری از گروه هنری تاک به نویسندگی و کارگردانی مهرداد قرآن کیش، با هدف ایجاد فضایی شاد و مفرح برای کودکان و ارائه آموزه‌های اخلاقی به آنها. از ۱۷ خرداد تا ۲۵ تیر همه روزه ساعت ۱۷ و صبح‌ها ویژه مهدهای کودک در فرهنگسرای فردوس اجرا می‌شود. داستان، نمایش شنل قرمزی با بازی مهرداد قرآن کیش، نیلوفر ابراهیمی، سامان فرشیدینا، نفیسه ترجم جو قرمزی است که در مسیر رفتن به خانه مادر بزرگ ماجراهایی برایش اتفاق می‌افتد که حاوی پیام‌های اخلاقی و تربیتی برای مخاطبان است. / ایرنا

انتشار تیتراژ پایانی سریال «سوران»

با صدای محمد معتمدی

قطعه «دم زندگی گرم»، تیتراژ پایانی سریال «سوران» به شعرای از محمد مهدی سیار، آهنگسازی مسعود سخاوت‌دوست و خوانندگی محمد معتمدی با مجوز دفتر موسیقی حوزه هنری منتشر شد و در دسترس علاقه‌مندان قرار گرفت. «سوران» تازه‌ترین اثر مرکز سریال سوریه، به نویسندگی عباس ریاحی، کارگردانی سروش محمدزاده و تهیه‌کنندگی مجتبی فرآورده چهارشنبه و پنجشنبه شب ساعت ۲۲:۱۵ از شبکه یک سیما روی آنتن می‌رود. این سریال اقتباسی آزاد از کتاب «عصرهای کریسکان» به قلم کیانوش گلزار راغب است و مبارزات مردم گرد در پیش و پس از انقلاب اسلامی را به تصویر می‌کشد. / فارس

دو نما از جیدمان نمایشگاه «رد پا»

مخاطب با آن چیست؟» گاهی بی‌سارو، کلود مونه، ادوار وویار، پل گوگن، تویینه، دوید هانکی، پابلو پیکاسو، مایکل بکگر، مک نیل ویسنتر، جان گرور، ژان دافی، اد راشا، موریسیو ساتنر و گران الک هنرمندان خارجی هستند که آثار آنان در این مجموعه به نمایش درآمده است.

همچنین کامییز درم‌بخش، سیراک ملکونیان، میرعبالرضا دریاپیکی، سهراب سپهری، بهجت صدر، پرویز کلانتری، غلامحسین نامی، مارکو گروریان، علی گلستانه، جلال

شاهنکی، عباسعلی سارنج، هوشنگ پزشک‌نیا، مرتضی ممیز، پروانه اعتمادی، بهمن محصص، جلیل ضیاپور، طلیعه کامران، علی آذکین، لیلی متین دفتری، علی اکبر صادقی، قاسم حاجی‌زاده، مجتبی سیدآبادی، منوچهر معتبر، مهدی صدر، بیژن بصری، رافائل مهدوی، سجاد دادپور، احمد نادعلیان، داوود امدادیان، مسعود انصاری، واحد خاکدان و مهدی سبحانی هنرمندان ایرانی نمایشگاه «رد پا» درنگی بر مرادوه هنرمند و جهان پیرامون» هستند.

هنرمندان صورت نگرفته است و بار دیگر تأکید می‌کنم، هنرمندان بومی ما در حال حاضر از شرایط خوبی برخوردار نیستند و امرام معاش دشوار، اکنون به دلیل کھولت سن توانایی نوازندگی ندارد، ولی قدر و منزلتش در جامعه هنری کشورمان شناخته شده و بسیار متأثر شدم که چنین مسأله‌ای پیش آمده است.

مساعادت رئیس جمهور برای حمایت از هنرمندان

البته راه‌اندازی صندوق اعتباری هنر و هنرکاران اتفاق خوبی است، اما درد و مشکلات این هنرمندان بیش از این است و بوجه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی هم کفایت نمی‌کند و برای تأمین تمامی هزینه‌های هنرمندان کافی نیست. بنابراین لازم است، شخص رئیس محترم جمهور هم مساعادت و حمایت لازم را داشته باشند. هنرمندان ما چون شیرمحمد اسپندار نیاز به کمک‌های بسیاری دارند و کھولت سن توان و قدرت را از آنها سلب کرده است. آنها پس‌انداز مالی هم ندارند و فرزندان این هنرمندان هم در معیشت خود مانده‌اند و نمی‌توانند به خانواده‌شان رسیدگی کنند، حتی آموزشگاه‌های برخی از این هنرمندان به دلیل عدم پرداخت اجاره تعطیل شده و همچنین تأکید می‌کنم، هنرمندان موسیقی اقوام ایران نیاز به حمایت‌های بسیاری دارند و نباید فراموششان کرد.

کنیم. . در نخستین اکران مردمی فیلم سینمایی «مصلحت» به کارگردانی حسین دارابی و تهیه‌کنندگی محمدرضا شفاه که روز پنج‌شنبه ۱۸ خرداد در سینما سعدی و سینما شهرآفتاب شیراز برگزار شد، حسین دارابی کارگردان،

زیادی از سانسور خورده‌ام. فیلم «مصلحت» درباره مسائل روز مهم کنونی حرف می‌زند و درباره آنها طرح مسأله می‌کند. امروز زمانی است که این فیلم دیده شود و امیدوارم آن را دوست داشته باشید. «مصلحت» با اصلاحات تغییر جدی مجید نوروزی دیگر بازیگر نقش اصلی این فیلم سینمایی عنوان کرد: «فیلم ما چند سال توقیف شد فکر می‌کردم خط فکری البته این اصلاحاتی هم که انجام شده، مفهوم و محتوایی از فیلم را عوض نکرده است.»

احران طبیعتاً اصلاحاتی صورت گرفت. ما سه سال صبر کردیم تا با مدیران به تعاملی برسیم که هم آنها مشکلی با فیلم نداشته باشند و هم فیلم تغییری نکند. اگر قرار بود «مصلحت» با اصلاحات تغییر جدی می‌کرد، لازم نبود ۳ سال صبر کنیم. البته این اصلاحاتی هم که انجام شده، مفهوم و محتوایی از فیلم را عوض نکرده است.»

شده است و اگر قرار بود به هر اصلاحی تن بدهیم ۳ سال صبر نمی‌کردیم. در عین حال وحید رهبانی بازیگرایی فیلم هم گفته است با دیدن «مصلحت» متوجه دلیل توقیف آن می‌شوید و در ادامه با اشاره به مشکلات ۳ ساله نمایش فیلم افزوده با توجه به مضمون، زمان مناسب دیده شدن «مصلحت» همین روزها است.

اگر قرار بود به هر اصلاحی تن

دهیم ۳ سال صبر نمی‌کردیم

در اکران مردمی این فیلم سینمایی محمدرضا شفاه درباره بحث توقیف ۳ساله فیلم توضیح داد: «برای

فرهنگی/ «مصلحت» اولین تجربه کارگردانی حسین دارابی پس از ۳ سال بلاتکلیفی بالاخره از چهارشنبه ۱۷ خردادماه به اکران عمومی رسیده است. این درام سیاسی که پس از رونمایی در جشنواره فیلم فجر به دلیل برخی سوءبرداشت‌ها نسبت به محتوای فیلم دچار چالش شده بود، با گفت‌وگو و تعامل سازندگان آن و مستولان قوه قضائیه و همکاری سازمان سینمایی مجوز اکران گرفت. محمدرضا شفاه تهیه‌کننده این فیلم در اولین صحبت‌ها پس از اکران تأکید کرده که با اصلاحات جزئی مشکل نمایش فیلم حل